

dette Ting har skaffet Gyldighed paa en saadan Maade, at det er respekteret af de øvrige Faktorer ogsaa under de mest uregelmæssige Forhold. Jeg skal ganske kort gennemgaa de sidste 20 Aars Historie med Hensyn til dette Punkt. I 1875 gik vi til det store Panzerstib „Helgoland“, som var kalkuleret til 5 Mill. Kr., men som kom til at koste mere. Deri har den ærede Ordfører Ret. Men det stete jo i det bekendte historiske Fællesudvalg i 1875. Det var en Indrømmelse i Fællesudvalget fra Folketingets Side. Den ærede Ordfører vil vide, at Folketinget havde bekæmpet denne store Panzerstibstype, den kom først ind i Fællesudvalget, og kom kun ind mod vægtige Indrømmelser fra den anden Side. Efter 1875 har Folketinget beständig stillet sig paa det Standpunkt, at de Stibe, vi anskaffede, ikke maatte komme op over 3 Mill. Kr., og der har staaet, som jeg berørte før, en ret kraftig Strid om dette. I 1880—81 stod Striden mellem Folketinget paa den ene Side og Regeringen og Landstinget paa den anden Side. Den Gang stemte Folketinget for en Post her under Nybygningskontoen, der lød saaledes: „Til Paabegyndelse af Sømateriel, som ikke maa koste ud over 2½ Mill. Kr.“, medens Landstinget stemte for en Bevilling til Paabegyndelse af et Panzerstib af Helgolandstypen. Der opnaaedes ingen Enighed i 1880—81 om dette Punkt, som bekendt opnaaedes der overhovedet ingen Enighed om Finansloven i det Aar. I 1881—82 stod Folketinget ganske paa samme Standpunkt: Til Paabegyndelse af Sømateriel indtil 2½ Mill. Kr. bevilges, et mindre Beløb, jeg tror 100,000 Kr., og Landstinget stod ligeledes paa sit Standpunkt fra det foregaaende Aar, men i Fællesudvalget var det dog nærmest Folketingets Standpunkt, der trængte igennem, dog med den Modifikation, at det, der blev vedtaget i Fællesudvalget, hed: „Til Paabegyndelse af Sømateriel indtil 3 Mill. Kr.“ Det var Panzerstibet „Svar Hvittfeldt“, som den ærede Ordfører før paaberaabte sig som Bevis for, at Folketinget var gaaet med til Paabegyndelse af Sømateriel til højere Pris for det enkelte Stib, end der her er Tale om, idet „Svar Hvittfeldt“ har kostet henimod 4 Mill. Kr., og efter den nyeste Version er der her kun Tale om 3¾ Mill. I Finanslovens

Anmærkninger ville ærede Medlemmer finde dette Stib anslaaet til 4 Mill. Kr., men den højtærede Minister er ved nærmere at granske Sagen kommen til det Resultat, at han kan bygge det for 3¾ Mill., det har han mundtlig meddelt i Finansudvalget, og det er det, den ærede Ordfører refererede til. Jeg protesterer altsaa bestemt imod, at Folketinget nogen Sinde har bevilget et Panzerstib af en saadan Kosterbarhed, som der her er Tale om. Folketinget har bevilget et Panzerstib indtil 3 Mill. Kr., den daværende Regering har overskredet denne Bevilling, men det er et andet Spørgsmaal, som er ganske irrelevant med Hensyn til at belyse Folketingets Stilling til dette Principspørgsmaal. Senere har Forholdet, som ogsaa indrømmet af den ærede Ordfører, været det, at vi end ikke ere naaede op til 3 Mill. Kr., undtagen for et enkelt Stibs Bedkommende, Krydseren „Valkyrien“, som ikke var beregnet til at koste over 3 Mill. Kr. Det forudsattes under Forhandlingerne, at Beføstningen ikke vilde overskride 3 Mill. Kr. Siden har der været, jeg vil ikke sige Konflikt, dertil kom det ikke til at staa skarpt nok, men en Meningsforskel mellem dette Ting og Regeringen angaaende Stibstypen og det beviser, at Folketinget ogsaa i de senere Aar har fastholdt nøjagtig det samme Standpunkt som tidligere i denne Sag. I Aarene 1890—91 og 91—92 var der en lignende Strid mellem Folketinget og Regeringen angaaende Typen. Folketinget holdt paa et Stib, der ikke maatte koste over 3 Mill. Kr., Regeringen vilde have et Stib, der skulde koste noget over 4, mellem 4 og 5 Mill. Kr. Følgen deraf var, at der i disse to Aar intet Stib blev bygget. Folketinget vilde ikke vige fra sit Standpunkt, Regeringen ikke fra sit, men saa naaedes i Rigsdagsaaret 1892—93 en Overenskomst om det Panzerstib, som blev kaldet „Skjold“, og som er det nyeste af vore Panzerstibe. Denne Overenskomst naaedes paa den Maade, at Regeringen gik over til Folketingets Standpunkt, accepterede det, og vilde nøjes med et Stib, der ikke maatte overskride 3 Mill. Kr. Her er Forudsætningen fuldstændig overholdt, idet, som den ærede Ordfører har gjort opmærksom paa, Skibet er bygget for ca. 2¾ Mill. Kr. Det er et Stib af denne Type, som Udvalgets Mindretal nærmest har tænkt sig, som sandsynligvis vil komme til at koste